

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būves atbilstība ugunsdrošības prasībām būvdarbu etapā un pie pieņemšana ekspluatācijā.

Būvniecības kontroles departamenta
Būvdarbu kontroles nodaļas būvinspektors
un sertificēts būveksperts
Voldemārs Ēvele

Būves atbilstība ugunsdrošības prasībām. Normatīvā bāze.

Būvniecības valsts kontroles birojs

- 1. Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums. 01.07.2020.-... Spēkā esošā redakcija.**
Likums nosaka ugunsdrošības, ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un organizāciju sistēmu, **fizisko un juridisko personu uzdevumus un kompetenci ugunsdrošības un ugunsdzēsības jomā**, kā arī **Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta funkcijas** un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm (turpmāk — amatpersona ar speciālo dienesta pakāpi) pienākumus, tiesības un tiesisko aizsardzību.
- 2. Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība" 01.11.2021.- Spēkā esošā redakcija.**
Būvnormatīvs nosaka minimālās ugunsdrošības prasības, kādas ievēro, projektējot un būvējot jaunas būves, veicot esošu būvju pārbūvi, atjaunošanu, restaurāciju, novietošanu un lietošanas veida maiņu. Būvnormatīva prasības attiecas uz šā būvnormatīva 5.punktā minētajām būvēm. Šo būvju projektēšanā piemēro standartus, kuru sarakstu tīmekļa vietnē www.lvs.lv ir publicējusi nacionālā standartizācijas institūcija.
- 3. MK 19.04.2016. noteikumu Nr.238 «Ugunsdrošības noteikumi» 01.09.2021.-31.08.2022. Spēkā esošā redakcija. 01.09.2022.-31.08.2023. Nākotnes redakcija.**
Noteikumi nosaka ugunsdrošības prasības, kas fiziskajām un juridiskajām personām jāievēro, lai novērstu un sekmīgi dzēstu ugunsgrēkus, kā arī mazinātu to sekas neatkarīgi no objekta īpašuma formas un atrašanās vietas.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība"

• 2.2. Būvju ugunsnoturības pakāpes

- 6. **Būvēm ir šādas ugunsnoturības pakāpes:**
 - 6.1. U1, kurai ir divas ugunsnoturības apakšpakāpes – **U1a un U1b;**
 - 6.2. U2, kurai ir divas ugunsnoturības apakšpakāpes – **U2a un U2b;**
 - 6.3. **U3** – būves nesošajām konstrukcijām nav noteiktas prasības ugunsdrošības jomā, un šo būvju drošības līmeni nodrošina, ierobežojot būvju gabarītus atbilstoši būves lietošanas veidam. **(Pakāpes sadalījums no augstākas uz zemāku)**

7. Attiecīgās ugunsnoturības pakāpes būvei noteiktā būvkonstrukciju minimālā ugunsizturība un būvizstrādājumu minimālā ugunsreakcijas klase norādīta šā būvnormatīva pielikuma tabulās 1. un 2.

9. **Būvju konstrukciju ugunsizturību nosaka atbilstoši**

būvkonstrukciju nestspējas (simbols R),

viengabalainības (simbols E) un

termoizolētības (simbols I) īpašību noturībai ugunsgrēka laikā.

Būvkonstrukciju ugunsizturību nosaka testējot, aprēķinot vai arī apvienojot testēšanu ar aprēķiniem.

12. **Ugunsizturību izsaka minūtēs.** Ir šādi normatīvie **ugunsizturības laiki: 15, 30, 45, 60, 90, 120, 180 un 240 minūtes.**

Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība" Ugunsdrošības pakāpes.

1.tabula – Būvju un to ugunsdrošības nodalījumu būvkonstrukciju ugunsizturība

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvju būvkonstrukciju ugunsizturība

Nr.p.k.	Būvkonstrukcija	Būvju būvkonstrukciju minimālā ugunsizturība atkarībā no būvju ugunsnoturības pakāpēm				
		U1		U2		U3
		U1a	U1b	U2a	U2b	
1.	Nesošās sienas un kāpņu telpu sienas	REI 120*	REI 60	REI 60	REI 30	netiek normēta
2.	Citas ugunsdroši atdalītas telpas norobežojošā konstrukcija*****	EI 60	EI 30	EI 60	EI 30	netiek normēta
3.	Kolonnas	REI 120*	R60**	R 60*****	R 30**	netiek normēta
4.	Kāpņu laukumi, sijas, laidī un pakāpieni evakuācijas ceļā	R 60	R 30	R 60	R 30	netiek normēta
5.	Kāpņu telpas horizontāla norobežojošā konstrukcija	R 60	R 30	R 60	R 30	netiek normēta
6.	Pārsegumi, tai skaitā erkeros	REI 60	REI 30	REI 60*****	REI 30	netiek normēta
7.	Savietotais jumts***	R 60	R 30	R 60	R 30	netiek normēta
8.	Jumta nesošās būvkonstrukcijas***	R 30	R 15	R 15	R 15	netiek normēta
9.	Ugunsdroša siena	REI 180-M	REI 120-M	REI 60-M	REI 60-M	REI 60-M
10.	Ugunsdrošības nodalījuma norobežojošā konstrukcija	REI 180	REI 120	REI 60	REI 60	REI 60-M
11.	Durvis, logi, vārti, lūkas un vārsti ugunsdrošās sienās un ugunsdrošības nodalījuma norobežojošās konstrukcijās****	EI 60	EI 60	EI 30	EI 30	EI 30
12.	Ailu aizpildījums ugunsdroši atdalītas telpas norobežojošās konstrukcijās*****	EI 30	EI 30	EI 30	EI 30	netiek normēta
13.	Kāpņu telpu durvis*****	EI 30	EI 30	EI 30	EI 30	netiek normēta
14.	Balkona, terases, galerijas nesošās konstrukcijas	R 30	R 15	R 30	R 15	netiek normēta

Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15

"Būvju ugunsdrošība"

Būvniecības valsts kontroles birojs

18.p. Būvizstrādājumiem un konstrukciju elementiem (izņemot grīdas un jumta segumus, cauruļvadu siltumizolācijas izstrādājumus) ir **šādas ugunsreakcijas klases**

(sadalījums no augstākās uz zemāko atkarībā no degtspējas):

18.1.p. **A1** – būvizstrādājums **nereaģē uz uguns iedarbību**, šīs klases būvizstrādājumi neveicina ugunsgrēka attīstību vispārējās uzliesmošanas gadījumā;

18.2.p. **A2** – būvizstrādājums, kas pakļauts uguns iedarbībai, nelielā daudzumā izdala dūmus, vispārējās uzliesmošanas gadījumā nerada uguns slodzi un neveicina ugunsgrēka attīstību;

18.3.p. **B** – būvizstrādājums nerada vispārējās uzliesmošanas situācijas, bet tas var uzturēt degšanu attīstīta ugunsgrēka gadījumā;

18.4.p. **C** – būvizstrādājums var radīt vispārējās uzliesmošanas situāciju, bet ne ugunsgrēka attīstības sākumā;

18.5.p. **D** – būvizstrādājums uguns iedarbības dēļ var radīt vispārējās uzliesmošanas situāciju un aktīvi iesaistās degšanas procesā, kad tiek pakļauts uguns iedarbībai;

18.6.p. **E** – būvizstrādājums degšanas laikā jau pirmajās divās minūtēs var radīt vispārējās uzliesmošanas situāciju;

18.7.p. **F** – būvizstrādājuma ugunsizturības robeža un ugunsreakcijas klase nav noteikta, un tas **var strauji degt un ātri radīt vispārēju uzliesmošanu**.

Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība"

Būvniecības valsts kontroles birojs

19.p Būvizstrādājumu un konstrukciju elementu **dūmu un degošo pilienu izdalīšanās intensitāti** apzīmē ar šādiem simboliem: **(sadalījums no augstākās uz zemāko atkarībā no degtspējas)**

19.1.p **s1** – būvizstrādājuma ugunsreakcijas laikā dūmu veidošanās ir ļoti neliela;

19.2.p **s2** – dūmu izdalīšanās no būvizstrādājuma ir būtiska, dūmu pieauguma apmēra indekss atbilst testēšanas standartā noteiktajiem lielumiem;

19.3.p **s3** – testēšanā iegūtie parametri ir lielāki par klasifikācijas standartā s2 intensitātei noteiktajiem parametriem (praktiski dūmu izdalīšanās apmērs nav ierobežots);

19.4.p. **d0** – būvizstrādājums degšanas laikā neizdala degošu pilienu daļiņas;

19.5.p **d1** – būvizstrādājuma degšanas laikā novērojama degošu pilienu klātbūtne, bet to degšanas laiks nav lielāks par testēšanas standartā noteikto un tie ātri nodziest;

19.6.p. **d2** – būvizstrādājuma izdalīto degošo pilienu daļiņu degšanas ilgums ir lielāks par testēšanas standartā d1 intensitātei noteikto.

53.p. **Ugunsdrošo konstrukciju šķērsojošos inženiertīklus izbūvē tā, lai nesamazinātu ugunsdrošo konstrukciju ugunsizturību un nepieļautu dūmu, gāzes un uguns izplatību. (Jāizbūvē ugunsdrošie šķērsojumi, saskaņā ar būvprojekta vai saskaņotiem darba rasējumiem)**

Būvniecības valsts kontroles birojs

Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība"

2.tabula – **Būvizstrādājumu minimālās ugunsreakcijas klases***

2.tabula						
Būvizstrādājumu minimālās ugunsreakcijas klases*						
Nr. p.k.	Būvkonstrukcijas	Būvju vai to ugunsdrošības nodalījumu būvkonstrukciju minimālās būvizstrādājumu ugunsreakcijas klases atkarībā no būvju ugunsnoturības pakāpēm				
		U1		U2		U3
		U1a	U1b	U2a	U2b	
1	Kāpņu telpu sienas	A1	A1	A1	A1	netiek normēta****
2	Nesošās sienas un karkasa kolonnas	A1	A1	A2-s1,d0**	B-s2,d0	netiek normēta****
3	Kāpņu laukumi, sijas, laidī un pakāpieni evakuācijas ceļā	A1	A1	A2-s1, d0	A2-s1,d0	netiek normēta****
4	Ārējās sienas	A2-s1,d0	A2-s1,d0	B-s1,d0	netiek normēta	netiek normēta****
5	Kāpņu telpas horizontāla norobežojošā konstrukcija	A1	A1	A2-s1,d0	A2-s1,d0	netiek normēta****
6	Starpstāvu pārsegumi un savietotais jumts	A1	A2-s1,d0	B-s1,d0***	B-s2,d0***	netiek normēta****
7	Jumta nesošā būvkonstrukcija	A2-s1,d0	A2-s1,d0	netiek normēta	netiek normēta	netiek normēta****
8	Ugunsdroša siena un ugunsdrošības nodalījuma norobežojošā konstrukcija	A1	A1*****	A1*****	A2-s1,d0	A2-s1,d0
9	Ugunsdroši atdalītas telpas norobežojošā konstrukcija	A2-s1,d0	A2-s1,d0	B-s1,d0	B-s1,d0	nav paredzētas****
10	Balkona un lodžijas, terases un galerijas nesošās konstrukcijas	A2-s1,d0	A2-s1,d0	B-s1,d0***	B-s1,d0***	netiek normēta****

Būvniecības valsts kontroles birojs

Par ēku būvprojekta ekspertējamajām sadaļām.

- Būvprojekta **UPP** (ugunsdrošības pasākumu pārskats), **BK** (būvkonstrukcijas) un **DOP** (darbu organizācijas projekts) sadaļas, kurās ir fiksējamas nepieciešamās ugunsdrošības normatīvu un tehnisko noteikumu prasības konkrēti projektējamajai būvei, saskaņā ar kurām tiks veikti būvdarbi, **tiek pakļautas obligātai būvprojekta ekspertīzei 3 grupas ēkām. Ekspertam ir jāsanem uzdevums. Piemērs sertificēta eksperta darba uzdevumam: Izvērtēt būvprojekta UGUNSDROŠĪBAS PASĀKUMU PĀRSKATA (UPP) risinājumu atbilstību būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu un tehnisko noteikumu prasībām.**
- **MK 528 noteikumu «Eku būvnotiekumi» 01.03.2022. Spēkā esošā redakcija:**
- 83. **Trešās grupas ēkas būvprojekta ekspertīzi veic**, lai izvērtētu projektētās ēkas atbilstību ēkas mehāniskajai stiprībai un stabilitātei noteiktajām prasībām, kā arī ugunsdrošības prasībām. Būvprojekta ekspertīzi veic:
- 83.1. **būvkonstrukciju daļai;**
- 83.2. **citās būvprojekta daļās iekļautajiem ugunsdrošības risinājumiem atbilstoši ugunsdrošības pasākumu pārskatam.**

MK 253 noteikumu «Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumi» 08.12.2021. Spēkā esošā redakcija:

- 76. Būvprojekta ekspertīzi veic **trešās grupas inženierbūves risinājumam**, lai izvērtētu projektētās inženierbūves atbilstību prasībām attiecībā uz būves mehānisko stiprību un stabilitāti un uz ugunsdrošību.
- 76.¹ **Būvprojekta ekspertīzi veic šādām būvprojekta daļām:**
- 76.¹ **1. būvkonstrukciju daļai;**
- 76.¹ **2. tehnoloģiskajai daļai (elektroenerģijas inženierbūvēm).**

Būvniecības valsts kontroles birojs

Vispārīgās ugunsdrošības prasības būvobjektā

MK 19.04.2016. noteikumu Nr.238 «Ugunsdrošības noteikumi»
3.3.apakšnodaļa

- 41. **Par ugunsdrošības prasību ievērošanu būvobjektā** un būvdarbu izpildes gaitā **atbild būvdarbu veicējs**. Būvdarbu veicēja pienākums ir ievērot šajos noteikumos minētās prasības.
- 42. **Ja būvdarbi notiek, nepārtraucot objekta ekspluatāciju, tad, lai nesamazinātu objekta ugunsdrošību, objektā nodrošina attiecīgus kompensējošus ugunsdrošības pasākumus. Kompensējošos ugunsdrošības pasākumus norāda būvobjekta ugunsdrošības instrukcijā** saskaņā ar šajos noteikumos norādīto punktā 180. **(Pārbaudāmais dokuments pie ekspluatējama būvobjekta)**
- 180.3. kārtība, kādā tiek uzturēti **evakuācijas ceļi un piebraucamie ceļi** pie objekta; 180.4. objekta ugunsdrošībai nozīmīgo inženiertehnisko sistēmu ekspluatācijas prasības, 180.5. tehnoloģiskā procesa apraksts, sprādzienbīstamība un ugunsbīstamība, lietojamo un uzglabājamo vielu un priekšmetu sprādzienbīstamība un ugunsbīstamība, kā arī minēto vielu un priekšmetu izmantošanas, uzglabāšanas un transportēšanas kārtība; 180.6. ugunsbīstamo darbu veikšanas kārtība; 180.7. **rīcība ugunsgrēka gadījumā (8 apakspunkti)**

Vispārīgās ugunsdrošības prasības būvobjektā.

Jāfiksē pie pārbaudes veikšanas!

- 46. **Ugunsdzēsības transportlīdzekļiem** paredzētās piebrauktuves un caurbrauktuves platums nedrīkst būt mazāks par 3,5 m. **Strupcelā ierīko vismaz 12 x 12 m lielu laukumu** vai loku, kur apgrieztiēs ugunsdzēsības transportlīdzekļiem.
- 47. Pagaidu būvi un būvmateriālu uzglabāšanas laukumu izvieto **ne tuvāk par 6 m no būvējama un uzbūvēta objekta**, izņemot gadījumu, ja to izvieto pie objekta konstrukcijas, kura būvēta no degtnespējīgiem (ugunsreakcijas klase A1) materiāliem.
- 48. **Būvobjektu nodrošina ar ugunsgrēka izzinošanas ierīcēm un evakuācijas ceļiem nodarbināto evakuācijai. Evakuācijas ceļus nodrošina ar apgaismojumu.**
- 49. **Būvobjektā, kas augstāks par trim stāviem, kāpnes izbūvē vienlaikus ar kāpņu telpu nesošajām konstrukcijām.**

Vispārīgās ugunsdrošības prasības būvobjektā. **Jāfiksē pie pārbaudes veikšanas!**

Būvniecības valsts kontroles birojs

- 50. Būvobjektā, kas augstāks par 10 m, būvju sastatnes ir no degtnespējīgiem (ugunsreakcijas klase A1- **visaugstākā**) materiāliem.
- 51. Būvju sastatnes pa būves perimetru ik pēc 50 m aprīko ar sastatņu kāpnēm.
- 52. Slēgtā objektā un tvertnēs, kur notikusi darbība ar bīstamām vielām, kuras var veidot sprādzienbīstamu koncentrāciju, atļauts atsākt būvdarbus tikai pēc tam, kad veikta gaisa analīze un nav konstatēta sprādzienbīstama koncentrācija.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Vispārīgās ugunsdrošības prasības būvobjektā. Jāfiksē pie pārbaudes veikšanas!

- 53. **Būvobjektā katrā būves stāvā izvieto ugunsdzēsības aparātus atbilstoši šādiem kritērijiem:**
 - 53.1. ja stāva platība ir līdz 800 m², nodrošina ugunsdzēsības aparātus ar minimālo kopējo dzēstspēju 68A 366B;
 - 53.2. ja stāva platība pārsniedz 800 m², katrus nākamos stāva platības 250 m² nodrošina ar ugunsdzēsības aparātiem ar minimālo kopējo dzēstspēju 21A 113B;
 - 53.3. **attālums** no jebkuras vietas būvobjektā līdz ugunsdzēsības aparātam **nedrīkst pārsniegt 40 m**;
 - 53.4. ugunsbīstamo darbu vietas papildus nodrošina ar ugunsdzēsības aparātiem atbilstoši šo noteikumu [309.](#) punktam.
- 309. Ugunsbīstamo darbu pagaidu vietas nodrošina ar aparātiem, kuru kopējā dzēstspēja ir vismaz 55A 233B.

PA-6 (55A 233B C)

Ugunsbīstamie darbi.

Jāfiksē pie pārbaudes veikšanas!

- **300. Ugunsbīstamos darbus veic:**
 - 300.1. īpaši iekārtotās vietās;
 - 300.2. pagaidu vietās.
- **312. Ugunsbīstamo darbu pastāvīgā vieta:**
 - 312.1. atrodas teritorijā vismaz 10 m attālumā no degtspējīgām (ugunsreakcijas klase C-s2,d1; D-s2,d2; D-s1; E; E-d2; F) objekta konstrukcijām;
 - 312.2. atrodas no cita lietošanas veida ugunsdroši atdalītā telpā;
 - 312.3. atrodas telpā ar degtnespējīgu (ugunsreakcijas klase A1_{FL}) grīdu;
 - 312.4. ir norobežota no citām darba vietām ar vismaz 2,5 m augstām vienkāršiem starpsienām no degtnespējīga (ugunsreakcijas klase A1) materiāla.

Ugunsdrošībai lietojamās zīmes

Jāfiksē pie pārbaudes veikšanas!

Būvniecības valsts kontroles birojs

4. Ugunsdzēsības līdzekļu zīmes

4.1. Ugunsdzēsības aprīkojums un līdzekļi	4.2. Stacionārās ugunsdzēsības sistēmas sausais cauruļvads	4.3. Ugunsdzēsības aparāts	4.4. Ugunsdzēsības krāns ar šļūteni
4.5. Virziens uz ugunsdzēsības līdzekļu atrašanās vietu (lieto kopā ar 4.1., 4.2., 4.3., 4.4. vai 4.6. zīmī)	4.6. Ugunsaisardzības sistēmas manuālā iedarbināšanas ierīce		

4.7. Ugunsgrēka gadījumā zvanīt	4.8. Ugunsgrēks

5. Cilvēku kustības virziena zīmes

5.1. Evakuācijas izeja	5.2. Durvis evakuācijas ceļā	5.3. Virziens uz evakuācijas izeju	5.4. Virziens uz evakuācijas izeju cilvēkiem ar kustību traucējumiem
Izvieta evakuācijas izejā (izeja no būves, pa kuru var nokļūt ārpus būves). Var izmantot kopā ar 5.2. un 5.4. zīmī	Izvieta virs durvīm vai uz durvīm evakuācijas ceļā. Var izmantot kopā ar 5.3. un 5.4. zīmī	Izvieta evakuācijas ceļā, norādot evakuācijas kustības virzienu. Lieto kopā ar 5.2. un 5.4. zīmī. Bultas virzienu zīmē maina atkarībā no evakuācijas kustības virziena	Izvieta evakuācijas ceļā, kas paredzēts cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Lieto kopā ar 5.1., 5.2. vai 5.3. zīmī

Piezīme. Cilvēku kustības virziena zīmei ir taisnstūra vai kvadrātveida forma, balta (piemēram, RAL 9003) piktogramma uz zaļa (piemēram, RAL 6032) fona. Zaļajam fonam jāaizņem vismaz 50 % no zīmes virsmas platības.

6. Rīkojuma zīmes

6.1. Sazemēt	6.2. Jālieto antistatiski apavi

Piezīme. Rīkojuma zīmei ir aplveida forma, balta (piemēram, RAL 9003) piktogramma uz zila (piemēram, RAL 5005) fona. Zilajam fonam jāaizņem vismaz 50 % no zīmes virsmas platības.

Ugunsdrošībai lietojamās zīmes

Būvniecības valsts kontroles birojs

- 44. Būvobjektu nodrošina ar ugunsdrošībai lietojamām zīmēm ([1. pielikums](#)).
- 45. Būvlaukumā ierīko piebrauktuvi un caurbrauktuvi ugunsdzēsības transportlīdzekļiem. Piebrauktuvi apzīmē ar 7.1., 7.2., 7.3. vai 7.4. zīmi ([1. pielikums](#)).

1. Brīdinājuma zīmes

1.1. Sprādzienbīstams materiāls	1.2. Oksidējoša viela	1.3. Elektrība	1.4. Spiediena balons
1.5. Elektroiekārtas un elektroaprīkojums sprādziendrošā izpildījumā	1.6. Sprādzienbīstama vide		

Piezīme. Brīdinājuma zīmei ir vienādmalu trīsstūra forma (izņemot 1.5. zīmi, kura ir vienādmalu sešstūris), melna (piemēram, RAL 9004) piktogramma uz dzeltena (piemēram, RAL 1003) fona. Dzeltenajai krāsai jāpārklāj vismaz 50 % no zīmes virsmas platības.

2. Aizlieguma zīmes

2.1. Smēķēšana un atklāta liesma aizliegta	2.2. Smēķēt aizliegts	2.3. Kurināt ugunsgrāku aizliegts	2.4. Nedzēst ar ūdeni

Piezīme. Aizlieguma zīmei ir apļveida forma, melna (piemēram, RAL 9004) piktogramma uz balta (piemēram, RAL 9003) fona ar sarkanu (piemēram, RAL 3001) apmali un joslu, kas 45 % leņķī šķērso piktogrammu no kreisās puses uz labo. Sarkanajai krāsai jāaizņem vismaz 35 % no zīmes virsmas platības.

3. Ugunsdzēsības ūdensņemšanas vietu zīmes

3.1. Savienojamo cauruļvadu noslēdzošais aizbīdnis	3.2. Ugunsdzēsības ūdenstilpnes atrašanās vieta	3.3. Ūdens ugunsdzēsības hidrants	3.4. Putu šķiduma ugunsdzēsības hidrants
3.5. Ugunsdzēsības ūdensņemšanas vieta			

Ugunsdrošībai lietojamās zīmes

Būvniecības valsts kontroles birojs

7. Ugunsdzēsības transportam paredzētās zīmes

7.1. Piebrauktuve ugunsdzēsības transportam. Apstāšanās vai stāvēšanas ierobežojums pa labi un pa kreisi no zīmes	7.2. Piebrauktuve ugunsdzēsības transportam. Apstāšanās vai stāvēšanas ierobežojums pa kreisi no zīmes	7.3. Piebrauktuve ugunsdzēsības transportam. Apstāšanās vai stāvēšanas ierobežojums pa labi no zīmes

8. Ugunsdrošībai lietojamo zīmju minimālie izmēri atkarībā no redzamības attālumā

Maksimālais redzamības attālums (m)	Aplis (apļa diametrs mm)	Kvadrāts (kvadrāta malu garums mm)	Vienādmalu trijstūris (trijstūra malu garums mm)	Taisnstūris (taisnstūra malu garums mm)
Līdz 5 m	50	50 x 50	50	50 x 100
Līdz 10 m	100	100 x 100	100	100 x 200
Līdz 15 m	150	150 x 150	150	150 x 300
Līdz 20 m	200	200 x 200	200	200 x 400

Piezīme. Zīmes izmēri, krāsojums un fotometrija nodrošina tās saskatāmību un saprotamību.

9. Ugunsdzēsības sistēmu cauruļvadu marķējums

Cauruļvadi	Pamatmarķējuma signālrāsojums, 75 mm	Identifikācijas marķējuma signālrāsojums, 100 (30 + 40 + 30) mm	Pamatmarķējuma signālrāsojums, 75 mm
ūdens ugunsdzēsības sistēmas	sarkans (piemēram, RAL-3001)	zaļš (piemēram, RAL-6010 vai RAL-6032)	sarkans (piemēram, RAL-3001)
putu šķīduma ugunsdzēsības sistēmas	sarkans (piemēram, RAL-3001)	violets (piemēram, RAL-4001)	sarkans (piemēram, RAL-3001)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Pieņemšana ekspluatācijā - būves atbilstība ugunsdrošības prasībām

Būvniecības kontroles departamenta
Būvdarbu kontroles nodaļas būvinspektors un
sertificēts būveksperts
Voldemārs Ēvele

Būvniecības valsts kontroles birojs

VUGD atzinums speciālajos būvnoteikumos (1)

Nr.	Speciālie būvnoteikumi	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests
1	ĒBN 166.punkts	Ja nodod ekspluatācijā <u>trešās grupas ēku vai tās daļu</u> , pēc būvniecības ierosinātāja pieprasījuma 10 darbdienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas atzinumu atbilstoši kompetencei sniedz Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests – par atbilstību ugunsdrošības prasībām
2	Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumi 162.p.	Ja nodod ekspluatācijā <u>trešās grupas inženierbūvi (izņemot līnijveida inženierbūvi)</u> , 10 darbdienu laikā pēc būvniecības ierosinātāja pieprasījuma saņemšanas Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests sniedz atzinumu par inženierbūves atbilstību ugunsdrošības prasībām
3	Autoceļu un ielu būvnoteikumi	Nav nepieciešams
4	Elektroenerģijas ražošanas, pārvades un sadales būvju būvnoteikumi	
5	Hidrotehnisko un meliorācijas būvju būvnoteikumi	
6	Elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas, būvniecības un uzraudzības kārtība	

Būvniecības valsts kontroles birojs

VUGD atzinums speciālajos būvnoteikumos (2)

ĒBN 178.p Institūcija, kura pilda būvvaldes funkcijas, **nav tiesīga** uzsākt ēkas vai tās daļas pieņemšanu ekspluatācijā, ja kāda no institūcijām atzinumā **sniegusi negatīvu atzinumu par ēkas nodošanu ekspluatācijā** vai būvniecības informācijas sistēmā nav pieejama attiecīgā informācija un dokumenti.

VUGD eksperti būvi pārbaudīta detalizēti, ieskaitot prasību izpildi evakuācijai un drošai uguns dzēšanai ugunsgrēka gadījumā, prasības, kuras jāparedz būvprojektā un jāpārbauda būvprojekta ekspertīzē un būvdarbu izpildes gaitā.

AIBN 169.p Institūcija, kura pilda būvvaldes funkcijas, **nav tiesīga** pieņemt inženierbūvi ekspluatācijā, ja kāda no šo noteikumu 161. vai 162. punktā minētajām institūcijām **nav sniegusi pozitīvu atzinumu** par inženierbūves gatavību nodošanai ekspluatācijā vai būvniecības informācijas sistēmā nav pieejama attiecīgā informācija un dokumenti.

ĒBN 183.p **Būves kārtu var pieņemt ekspluatācijā**, ja tās būvdarbi ir pilnīgi **pabeigti** un **ir veikti** visi attiecīgajai būves kārtai paredzētie **ugunsdrošības**, darba aizsardzības un vides aizsardzības **pasākumi**, kā arī izdarīts viss būvprojektā paredzētais, lai nodrošinātu vides pieejamību.²⁰

Atbildība par ugunsdrošību objektā

Ugunsdrošības noteikumu 41.p. **Par ugunsdrošības prasību ievērošanu būvobjektā un būvdarbu izpildes gaitā atbild būvdarbu veicējs.** Būvdarbu veicēja pienākums ir ievērot šajos noteikumos minētās prasības

Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 9.pants

Par ugunsdrošību objektā (espluatējama būve) ir atbildīgs ēkas, būves, to daļu vai zemesgabala **īpašnieks** (valdītājs) vai **pārvaldnieks**, ja tas paredzēts pārvaldīšanas līgumā, bet iznomātā (izīrētā) vai lietošanā nodotā ēkā, būvē, to daļās vai zemesgabalā par ugunsdrošību ir atbildīgs **nomnieks (īrnieks)** vai cits lietotājs, ja tas paredzēts līgumā.

Vispārīgās ugunsdrošības prasības

20. **Durvis, aizkari un vārti** ugunsdrošā konstrukcijā **ir pastāvīgi aizvērtā stāvoklī**, ja to aizvēršanu nenodrošina automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma vai automātiskā ugunsdzēsības sistēma. (Jānodrošina sistēmas

darbības pārbaudes akts)

22. **Objekta dūmu aizsardzība** atbilst būvniecības ieceres dokumentācijā paredzētajiem **ugunsdrošības risinājumiem**.

(Jānodrošina sistēmas darbības pārbaudes akts)

54. **Elektroinstalācija** (tai skaitā zemējuma un zibensaizsardzības ierīce) **atbilst** būvniecības ieceres dokumentācijas risinājumam, to uztur darba kārtībā un ekspluatē atbilstoši elektroinstalācijas ierīkošanu regulējošo normatīvo aktu un ražotāja noteiktajām ugunsdrošības prasībām. (Jānodrošina Elektroinstalācijas izolācijas

pretestības, cilpas "fāze-nulle" pilnās pretestības, zemējumietais pretestības, zemējumvada nepārtrauktības saites un zibensaizsardzības sistēmas pārbaudes akts)

Vispārīgās ugunsdrošības prasības

12. Ugunsdrošās konstrukcijas neblīvo vietu aizdara **ar blīvējošiem, dūmus necaur laidīgiem materiāliem**, kuriem ir atbilstoša normatīvajos aktos par būvniecību noteiktā ugunsizturības robeža. (Ugunsdrošajiem šķērsojumiem, ugunsdrošo vārstu montāžai un pārbaudei jānodrošina segto darbu akts par inženierkomunikāciju ugunsdrošo šķērsojumu vai vārstu izbūvi).

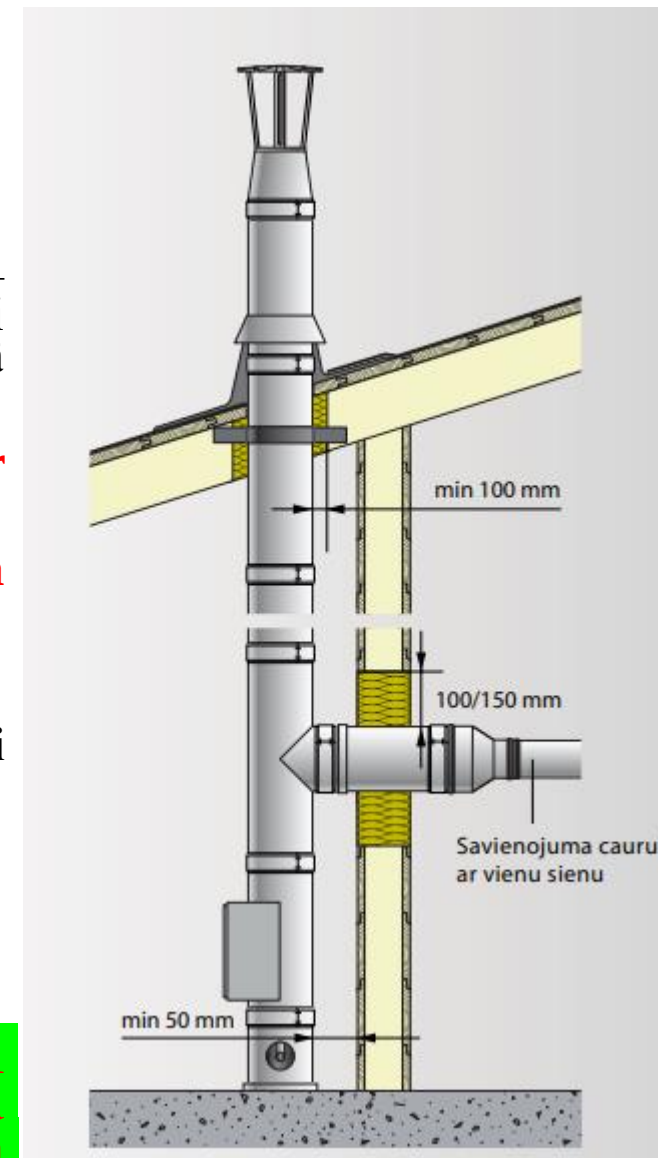
Skursteņi

Būvniecības valsts kontroles birojs

63.p. Dūmeju, dūmeni, dūmkanālu, dūmrovi, ierīci dūmgāzu novadīšanai (turpmāk – dūmvads), apkures iekārtu un ierīci, ventilācijas sistēmu un ierīci izbūvē atbilstoši apkures ierīču būvniecību regulējošo normatīvo aktu prasībām, **uztur darba kārtībā un ekspluatē saskaņā ar ražotāja prasībām.**

- 64.p. **Attālums no dūmvada iekšējās virsmas līdz degtspējīgai konstrukcijai ir vismaz:**
- 64.1.p. 380 mm, ja dūmvadam pievienotās apkures ierīces darbības laiks ir līdz trim stundām;
- 64.2.p. 510 mm, ja apkures ierīces darbības laiks ir ilgāks par trim stundām.
- 65.p. **Attālums no dūmvada iekšējās virsmas līdz grūti degtspējīgai konstrukcijai ir vismaz:**
- 65.1.p. 250 mm, ja apkures ierīces darbības laiks ir līdz trim stundām;
- 65.2.p. 380 mm, ja apkures ierīces darbības laiks ir ilgāks par trim stundām.

Par skursteņa izbūvi vai montāžu jānodrošina parakstīti segto darbu akti un apkures ierīces, iekārtas, dūmvadu un dabīgās ventilācijas kanālu tehniskā stāvokļa pārbaudes akts ko ir parakstījis skursteņslaucītāju amata meistars ar prakses sertifikātu.

Par pieklūšanu ugunsdrošības sistēmām.

97. **Objekta atbildīgā persona nodrošina brīvu pieklūšanu ugunsdrošajiem vārstiem, pretvārstiem un citiem ventilācijas sistēmas elementiem**, kuriem jāveic pārbaude vai tehniskā apkope.

100. **Ugunsdzēsības ūdensapgādes sistēma** atbilst būvniecības ieceres dokumentācijas risinājumiem un ugunsdzēsības ūdensapgādes būvniecību regulējošo normatīvo aktu prasībām. To uztur darba kārtībā un nodrošina brīvu pieklūšanu tai. 137. **Objekta atbildīgā persona nodrošina brīvu pieklūšanu uguns aizsardzības sistēmu ierīcēm, lai varētu veikt to pārbaudi, tehnisko apkopi un remontu.**

Būvniecības valsts kontroles birojs

Inženiertīklu ugunsdrošības prasības

101. **Ārējo un iekšējo ugunsdzēsības ūdensapgādes sistēmu** pirms ekspluatācijas uzsākšanas (vai tās montāžas kārtas, kā arī pēc veiktajām izmaiņām) **pieņem ar pieņemšanas aktu** atbilstoši būvniecību regulējošo normatīvo aktu prasībām.

(Jānodrošina sistēmas izbūves, hidrauliskās pārbaudes un darbības pārbaudes akts)

122. **Uguns aizsardzības sistēmu** pirms ekspluatācijas uzsākšanas (vai to montāžas kārtas, arī pēc veiktajām izmaiņām) **pieņem ar aktu** atbilstoši būvniecību regulējošo normatīvo aktu prasībām.

(Jānodrošina sistēmas izbūves un sistēmas darbības pārbaudes akts)

125. **Objektā, kurā atrodas uguns aizsardzības sistēma, uzglabā uguns aizsardzības sistēmas būvniecības ieceres dokumentāciju** vai tās apliecinātu **kopiju**, izņemot gadījumu, ja būvniecības ieceres dokumentācija ir pieejama Būvniecības informācijas sistēmā (BIS). **Telpā pie uztveršanas, kontroles un indikācijas iekārtas (turpmāk – panelis) uzglabā:**

125.1. **instrukciju**, kurā norādīta šo noteikumu [127.](#) punktā, 180.4. un 180.7. apakšpunktā minētā informācija;

125.2. uguns aizsardzības sistēmas **aizsargājamo telpu (zonu) sarakstu vai grafisku aizsargājamo telpu (zonu) un sistēmas tīklu attēlojumu** telpās (var būt elektroniski, ja tas redzams datora monitorā, iedarbojoties uguns aizsardzības sistēmai);

125.3. uguns aizsardzības sistēmas iedarbošanās gadījumu un **bojājumu uzskaites žurnālu** ([9. pielikums](#)). (MK [15.09.2020.](#) noteikumu Nr. 585 redakcijā)

Evakuācija.

229. Saimnieciskās darbības objektā, kurā vienlaikus var uzturēties vairāk **par 50 cilvēkiem**, izstrādā un **izviesto evakuācijas plānu**.

236. **Evakuācijas plānus izviesto evakuācijas ceļos**, gaitenīs, starp izejām uz kāpņu telpu vai izejām no objekta. **Attālums starp evakuācijas plāniem nedrīkst pārsniegt 40 m.**

243. **Durvis evakuācijas ceļos ir viegli atveramas no telpas iekšpuses bez aizkavējuma un šķēršļiem.** Par aizkavējumu tiek uzskatīts jebkurš šķērslis, kas liedz atvērt durvis **trīs sekunžu laikā.**

Jāpārbauda evakuācijas zīmju izvietojums.

5. Cilvēku kustības virziena zīmes

5.1. Evakuācijas izeja	5.2. Durvis evakuācijas ceļā	5.3. Virziens uz evakuācijas izeju	5.4. Virziens uz evakuācijas izeju cilvēkiem ar kustību traucējumiem
			
Izvieta evakuācijas izejā (izeja no būves, pa kuru var nokļūt ārpus būves). Var izmantot kopā ar 5.2. un 5.4. zīmi	Izvieta virs durvīm vai uz durvīm evakuācijas ceļā. Var izmantot kopā ar 5.3. un 5.4. zīmi	Izvieta evakuācijas ceļā, norādot evakuācijas kustības virzienu. Lieto kopā ar 5.2. un 5.4. zīmi. Bultas virzienu zīmē maina atkarībā no evakuācijas kustības virziena	Izvieta evakuācijas ceļā, kas paredzēts cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Lieto kopā ar 5.1., 5.2. vai 5.3. zīmi

Piezīme. Cilvēku kustības virziena zīmei ir taisnstūra vai kvadrātveida forma, balta (piemēram, RAL 9003) piktogramma uz zaļa (piemēram, RAL 6032) fona. Zaļajam fonam jāaizņem vismaz 50 % no zīmes virsmas platības.

Evakuācijas ceļos **aizliegts:**

246.1. **iebūvēt turniketis, bīdāmās, pacēlamās durvis vai virpuļdurvis**, ja tās nav aprīkotas ar ierīcēm manuālai atvēršanai vai ierīcēm, kas nodrošina automātisku atvēršanu un nobloķēšanu atvērtā stāvoklī ugunsgrēka gadījumā (izņemot objektu, kurā var atrasties līdz 10 cilvēkiem);

246.2. **iestiklot atklātās zonas uz dūmaizsargātu kāpņu telpu;**

246.3. **cilvēku evakuācijai paredzētās durvis aprīkot ar aizdariem, aizbīdņiem, slēdzenēm un citām ierīcēm**, kas liedz atvērt durvis trīs sekunžu laikā vai citādi ierobežo to atvēršanu no iekšpuses;

246.4. **kāpņu telpās ierīkot telpas, kas paredzētas citam lietošanas mērķim (veidam), izvietot caurulvadus, kas paredzēti sašķidrinātai gāzei vai degtspējīgiem šķidrumiem, ventilācijas vadus, iebūvētus skapjus, atklāti izvietotus elektroapgādes kabelus vai vadus spriegumam virs 230 V, izejas no kravas liftiem vai pacēlājiem**, kā arī izvietot iekārtas un būvkonstrukcijas, kuras ir izvirzītas ārpus sienu plaknēm līdz 2,2 m augstumam no pakāpieniem vai kāpņu laukumiem;

Būvniecības valsts kontroles birojs

Evakuācijas ceļos **aizliegts:**

- 246.5. **evakuācijai paredzētās durvis**, kā arī pārejas uz būves daļām un izeju uz ārējām evakuācijas kāpnēm **aizkraut ar mēbelēm, iekārtām un priekšmetiem**;
- 246.6. **pārbūvēt evakuācijas ceļus** vai mainīt durvju vēršanās virzienu, neievērojot būvnormatīvos noteiktās prasības;
- 246.7. **izvietot dekorācijas, apdares materiālus** (spoguļus vai citus gaismu atstarojošus pārklājumus) **vai apgaismes iekārtas, kas var maldināt cilvēkus evakuācijas laikā**. Šā punkta prasības attiecas arī uz cilvēku evakuācijai paredzētajām durvīm;
- 246.8. **novietot priekšmetus, mēbeles, iekārtas** un citus materiālus kāpņu telpās, kā arī tieši **zem atklātām kāpnēm, kāpņu laidieniem un laukumiem**;
- 246.9. **izvietot uz grīdas segumu** (pārklājumu) un dekorācijas, **kas traucē vai apgrūtina cilvēku evakuāciju**;
- 246.10. **izvietot dekorācijas un apdares materiālus, kas var veicināt ugunsgrēka izplatšanos**.

Būvniecības valsts kontroles birojs

PALDIES par uzmanību!

